

SKAP OM UTKÖPT MUSIK

STOCKHOLM JANUARI 2023

Skap har länge varit medvetna om och därmed aktivt ihärdiga motståndare till utköpt musik, som de allra flesta inom musikbranschen känner till. Bakgrunden till vårt motstånd ligger förstås i upphovspersonernas intressen: utköpt musik är enligt oss den enskilda största faktor som urholkar möjligheterna till långsiktigt hållbara karriärer. Konsekvenserna utköpstrenden är svåröverblickbara då de i grunden leder till att låtskrivare inte kan bygga det entreprenörskap som är centralt för en hållbar musikkariär.

Musiklivet blir allt mer polariserat när resursstarka men ofta kultursvaga ägare köper rättigheterna enbart för att de ses som en säker investering. Oavsett hur volatil världsekonomin är kommer konsumenter aldrig sluta konsumera kultur och upphovsrätten är själva ryggraden i musikskapares karriärer som under uppstarten ofta är den enda möjligheten de har att investera i sig själva. Immaterialrätten de sitter på är hävstången i varje förhandling med motparterna vars intresse är att exploatera musikskapares verk.

Då ett verks livstidsvärde är omöjligt att förutspå sätts utköpspriserna oftast beräknat på lägsta förväntade användning och om musik som exempelvis använts i en tv-produktion vidare säljs och får ett betydligt längre ekonomiskt liv, går det ekonomiska värdet musiken genererar till bolagsägare, och inte de upphovspersoner som annars ofta återinvesterar i skapande av mer och ny musik vilket vore bra för hela samhället. Allmänintresse istället för egenintresse.

Många håller upp friheten för låtskrivare att själva "få välja" vilka låtar de behåller och vilka låtar de säljer, men eftersom vi ser att de flesta musikskapare är en betydligt svagare avtalspart är detta val dessvärre inte en realitet då man anser sig tvingad att sälja ut för att få jobbet och dessutom är rädd att annars bli svartlistad.

Utredningar som visar på utköpsmodellens negativa effekter på hela näringskedjan har fått EU (Kommission och Parlament) att prioritera arbetet med att skapa ramverk för ett hållbart musikliv. Ett där totala utköp inte har en plats.